

Латине ти единъ консулъ и една часть сенатори. Римляне ти отрекли, та се подкачила война. Римската войска водили консули Манлий Торкватъ и Деций Мусъ. Манлий Торкватъ се отличалъ съ необикновенно строго съблюденне на подчиненность (дисциплина). Съштий синъ Манлиевъ безъ изволение на татка си излѣзълъ на еднобой съ одного отъ неприятелски ти войводи, и му надвилъ; за това Манлий Торкватъ заповѣдалъ на ликтори ти си да посѣкътъ сина му. Другий консулъ Деций Мусъ доброволно отишълъ да погине. Въ врѣме то на голѣмий бой съ Латине ти (при поли ти на планина Везувии, въ 340 год.). Римляне ти се подвоумили. Тогава Деций Мусъ повикалъ жръцѣтъ, и заповѣдалъ да го закълне, съ която клетва го обрекли жрътва на подземни ти богове. Послѣ надѣналъ бѣла дрѣха, вѣсѣдналъ на конь, и се хвърлилъ всрѣдъ латинската войска. Той загиналъ; нѣ негово то самопожъртвование насърдило оште повече Римляне ти, та надвили. Латине ти трѣбовало да се покореть.

Самнитѣне ти били едно силно, юнашко и планинско племе. Причина на бой съ Римляне ти станала прѣспирнята за областъ Кампания. Римляне ти надвили. Нѣ тая борба се повтаряла нѣколко пѣти, и траяла повече отъ 50 години. Еднажъ Самнитѣне ти завлѣкли римската войска въ Кавдииско устие, и така я нагнали, штото сложила орѣжието си, свързала миръ и прѣминала подъ хомѣтъ. Сенатъ тѣ отхвърлилъ тоя миръ, и продължавалъ война та съ голѣма твърдость. Най-сетнѣ Самнитѣне ти били съвсѣмъ покорени отъ Римский заповѣдникъ Курия Дентатъ (290 год.).

Слѣдъ покоряване то на Самнитѣне ти изникнала война съ богато то грѣцко народоправление Тарентъ, въ южна Италия. Тарентци ти прикарали на своя служба Пира, епирский царь, който се броилъ за много добръ войвода и гледалъ да прави като Александра Македонский. Пиръ влѣзълъ въ Италия съ опитна войска и съ 20 боеви слонове. Пър-